

Handlings- og økonomiplan 2025-2028

Hamar kirkelig fellestråd presenterer handlings- og økonomiplan for ny periode. Inneværende periodes 4-årsplan videreføres for perioden 2025 – 2028 i drift og investering og med en framtidig videreutvikling av opprinnelig langtidsplan fram til 2034.

Innholdsfortegnelse

FELLESRÅDETS HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN.....	1
RELASJONEN MELLOM KOMMUNE OG KIRKE – FINANSIERINGSANSVAR....	2
PLAN FOR OPPRETTHOLDELSE AV TJENESTEPRODUKSJONEN	3
INVESTERINGSPLAN 2025-2028	4
PROSJEKTER SOM KREVER EKSTRAORDINÆR FINANSIERING	10
INVESTERINGSPLANENS SAMLEDE KOSTNADER 2024-2033	10
BISPESETE OG FOLKEKIRKE I ET KULTURELT SENTRUM	11
HOVEDANSVARET SOM FØLGER KIRKELIG FELLESRÅD	11
TROSSAMFUNNSLOVEN (TIDL. KIRKELOVEN)	11
GRAVFERDSLOVEN – GRAVPLASSFORVALTNING	12
FNS BÆREKRAFTSMÅL	12
BISKOPENS GUDSTJENESTEFORORDNING	12
KIRKESOKN OG FELLESRÅD.....	12
STILLINGER – ÅRSVERK OG FINANSIERING	13
VIRKSOMHET, DRIFT OG AKTIVITETER.....	14

Fellestrådet handlings- og økonomiplan

Handlings- og økonomiplanen som Hamar kirkelig fellestråd sender kommunen innebærer en synliggjøring av hvilke behov som er nødvendig for at fellestrådet og menighetsråd i Hamar og Vang skal gis mulighet til å ivareta lovpålagte ansvarsområder og å yte tjenester til innbyggerne. Dette innebærer forvaltningsmyndighet for gravplasser og kirkelig virksomhet og fellesskapstiltak i kirkene i Hamar og Vang. På denne måten synliggjøres behov som er nødvendig for at kommunen skal ivareta sitt lovbestemte finansieringsansvar slik det er definert i Trossamfunnsloven § 14 andre til fjerde ledd.

- Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra kirkelig fellestråd (kirkesoknene).
- Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg.
- Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester, kirkelige handlinger og gravferdsremonier for alle tros- og livssynsorganisasjoner.
- Tilskuddet skal også sikre at kirkesoknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp.
- Tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngår også i budsjettforslaget. - Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Økonomiske rammer 2025 - Utfordrende økonomiplanperiode!

Drift Hamar kirkelige fellestråd tilstreber en økonomisk forsvarlig drift av kirkelige aktiviteter og forvaltning av gravplasser med eksisterende ressurser. Inneværende økonomiperiode viser at fellestrådet som organisasjon er sårbar, og med lite handlingsrom for å møte økonomiske endringer utenfra slik det er beskrevet i dette møtets første sak på agendaen. Relasjonen mellom kirken og kommunen, og finansieringsansvar

Fellestrådet konkretiserer overordnede hovedutfordringer i ny HØP til ansvaret som arbeidsgiver og forvaltningsorgan på drift, og i forvaltning av kirker, gravplasser, driftsbygg, inventar, utsmykning, maskiner og kjøretøy i neste 12-års periode:

1. Sikre tilskuddsnivå som ivaretar lønns- og pensjonsutgifter, samt energi til oppvarming av kirker, krematorium og øvrig bygningsmasse!
2. Prioritering av energibesparende tiltak, teknisk og fysiske tiltak!
3. Fornyelse av maskiner og utstyr til drift av gravplasser.
4. Anskaffelse av el-kjøretøy og utstyr med søkelys på klima og miljø!
5. Utvikle navnet minnelund på alle kirkegårder og gravplasser i kommunen!
6. Finansierte anskaffelse av kjøleromsaggregat i krematorium og bårhus!
7. Ivaretagelse av kunst, utsmykning og inventar i kirker og krematorium
8. Utnyttelse av tilgjengelige ressurser med søkelys på FNs 17 bærekraftsmål!
9. Styrking av informasjonsarbeid og markedsføring av kirkelige tilbud og gravplassforvaltning!
10. Støttefunksjoner til rådsarbeidet for folkevalgte kirkepolitikere
11. Framdrift i planer for større bygningsmessige tiltak inne og ute.
12. Øke dialog, samarbeid og samhandling mellom kommune og fellestråd om innsatsområder i tjenesteytingen!

RELASJONEN mellom kommune og kirke – finansieringsansvar

Kommunens tilskudd skal ifølge departementet gis etter budsjettforslag fra kirkelig fellestråd. Budsjettforslaget Den norske kirke sender kommunen innebærer en synliggjøring av hva kirken lokalt ser som nødvendig for at kommunen skal ivareta det lovbestemte finansieringsansvaret. Kommunestyret fatter vedtak som ledd i sin budsjettbehandling.

Trossamfunnsloven § 14 andre til fjerde ledd:

- Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd (kirkesoknene).
- Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg.
- Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester, kirkelige handlinger og gravferdsseremonier for alle tros- og livssynsorganisasjoner.
- Tilskuddet skal også sikre at kirkesoknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp.
- Tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngår også i budsjettforslaget.
- Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

PLAN for opprettholdelse av tjenesteproduksjonen**DRIFT**

Endringer i framtidig rammevilkår inkl. energikompensasjon og reell kompensasjon for resultatet av lønnsforhandlinger og dekning av reguleringspremie pensjon til KLP.

Fellesrådets driftsbudsjett	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Basis	16 082 000	16 677 000	17 046 000	17 046 000	17 046 000	17 046 000
Deflator 4,3%, 2025=5,2%)	595 000	717 000	886 000	886 000	886 000	886 000
Energikompensasjon, gj. snitt kr 0,75 kwh	980 000	0	430 000	430 000	430 000	430 000
Reguleringspremie pensjon		0	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Reduksjon i tilskudd 2%		348 000	0	0	0	0
SUM tilskudd i ny periode	17 657 000	17 046 000	19 462 000	19 462 000	19 462 000	19 462 000

A. Framtidig prognose avhengig av lønnsoppgjør, utviklingen i pensjonsutgifter og energipriser

1. Lønnsutgiftene utgjør 91% av tilskuddet fra kommunen til kirkelig fellesråd som arbeidsgiver. Med et lønnsoppgjør på 5,2% må det påregnes ytterligere utgifter på lønnsbudsjettet, minimum kr 170 000 for å opprettholde en uendret bemanningssituasjon.
2. Fellesrådet er avhengig av tilskudd basert på den reelle kostnadsutviklingen i samfunnet for å opprettholde et minimum av tjenesteproduksjonen fram i tid.
3. Fellesrådet henstiller til kommunen om å få kompensert for reelle resultatet av lønnsforhandlinger i kirkelig sektor (erfaringsmessig tilsvarer dette tilnærmet som i kommunesektoren).
4. Driftsramme for 2025 må baseres på deflator tilsvarende lønns- og prisvekst.
5. Driftsramme for 2025 legger til grunn en gjennomsnittlig spotpris kr 0,75 kwh. (beregnet til ca. kr 430 000 årlig).

Tilbud om styrking av tjenesteproduksjon – diakonale tiltak

De synliggjorte behovene vises med prioritet og strekker seg utover gjeldende økonomiske bevilgninger. Fellelsrådet trenger handlingsrom for å sikre eksisterende bemanningsressurser og stillinger, samt å kunne selvstendig håndtere uforutsette forhold som energikostnader og annet.

	Verbal konsekvensbeskrivelse				
Stilling som diakon -Samhandling og delt finansiering	1. Diakon (statlig finans. 50% - 50 % kommunal)				
Utslag Økonomi	2024	2025	2026	2027	2028
Stilling som diakon – målgruppe ungdom, søknad 50% driftstilskudd	0	460 000	460 000	460 000	460 000
Endring fra 2024	0	460 000	460 000	460 000	460 000

Investeringsplan 2025-2028

INVESTERING

- 1) Økning av investeringstilskudd til kr 2,5 mill. to første år og til 3,0 mill. to siste år av perioden.
- 2) Utskifting av personellkjøretøy, maskiner og utstyr nærer seg kritisk behov iht. tilstandsrapport.
- 3) Kommunestyret budsjettedtak 21. desember 2023 ber kommunedirektøren om å følge opp tiltak for løsninger omkring kirkens maskin og utstysbehov.

Økning i tilskuddsramme ny periode fra 2025

Generell investeringsramme	2024	2025	2026	2027	2028
Generell investeringsramme bygninger	2 000 000	2 500 000	2 500 000	3 000 000	3 000 000
Maskiner og utstyr. Overgang til el-drevne mannskapsbiler og utstyr (tilstandsrapport. Utstyr)	0	600 000	300 000	200 000	200 000
SUM tilskudd ny periode	2 000 000	3 100 000	2 800 000	3 200 000	3 200 000

Utvikling av arealer til etablering av navnet minnelund

Investeringsramme	2024	2025	2026	2027	2028
Forprosjekt navnet minnelund Vang, Øvre Vang og Hamar	0	150 000	0	0	0
Etablering navnet minnelund Hamar, Vang og Øvre Vang	0	400 000	400 000	400 000	400 000
Anskaffelse av benker og belysning navnet minnelund	0	75 000	75 000	75 000	75 000
SUM investeringstilskudd ny periode	0	625 000	475 000	475 000	475 000

A. Investeringsplan for kommende periode.

Hovedutfordringer i et lengre tidsperspektiv i forvaltning av kirker, gravplasser, driftsbygg, inventar, kunst og utsmykning og transportmidler er beskrevet punktvis nedenfor. Fellesrådets investeringsplan er utarbeidet med bakgrunn i den årlige investeringsrammen på kr 2,5 millioner og med en økning til 3 millioner fra 2026. Fellesrådet ber om at denne rammen blir prisjustert for hver 4-års periode slik det er vist i inntekst- og finanseringsoppsettet i eget vedlegg.

B. Beskrivelse av ulike investeringer

Kirkelig fellesråd har valgt å framstille investeringstiltakene i overordnet beskrivelse. Dette for å unngå et for detaljert nivå i den økonomiske oversikten.

1. Energibesparende tiltak – investere i styringssystemer for energiforbruk i kirker, krematorium, kapeller, driftsbygg og administrasjonsbygg!
2. Fornyelse av maskiner - drift av gravplasser og utearealer, søkelys på klima og miljø!
3. Utskifting av personellkjøretøy og overgang til el-biler.
4. Rensing og vedlikehold av kunst, takutsmykning og inventar i kirker og krematorium.
5. Utvendig maling av kirkebygg og driftsbygg.
6. Omfattende skader med behov for restaurering av innvendige murvegger i Domkirken som følge av saltutslag.
7. Ombygging av kjeller i krematoriet for å innfri lovmessige krav til personal- og omkledeområde.
8. Finansiell anskaffelse av nye kjøleromsaggregat i krematorium og bårehus!
9. Vedlikehold og reparasjon av alle gjerder og porter i jern og treverk langs eiendomsgrenser.
10. Utvidelse av parkeringsarealer - ny asfalt parkeringsarealer ved kirker, krematorium og gravplasser.

a) Anslag kostnader for de ulike investeringene

Det er i saken kun vist til fireårsperioden 2025 – 2028.

Hele investeringsperioden for 2024 – 2033 er ikke vedlagt dokumentet.

b) Driftskonsekvenser

Vi har i realiteten minimale konsekvenser på driftsregnskapet for investeringer, da planlegging av tiltakene forholder seg til årlig investeringsramme som er søkt økt til kr 2,5 millioner. Dette er penger overført som tilskudd og finansiert av kommunen. Utgifter til prosjektledelse av mindre prosjekter utføres av fast ansatt driftsleder og finansieres over drift.

Handlings- og økonomiplan Investeringsplan 2025-2028	Oppr. budsj 2 024	Nytt vedtak 2024	2 025	2 026	2 027	2 028
INNTEKTER						
Generell investeringsramme, bygg og anlegg	-2 500 000	-2 000 000	-2 500 000	-2 500 000	-3 000 000	-3 000 000
Ekstratilskudd navnet minnelund	-400 000	0	-200 000	-200 000	0	0
Investeringsstilskudd maskiner og utstyr	-600 000	0	-300 000	-100 000	0	0
Disposisjonsfond maskiner	0		0	0	0	0
Disposisjonsfond	0		0	0	0	0
Memoriakonto - ubrukte lån (økt i 2022)	0		0	0	0	0
Bundet fond krematorium	-750 000	-700 000	-600 000	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Menighetens orgelinnsamling	0	0	0	0	0	0
Låneopptak beregnet av 12,5 mill	0	0	0	0	0	0
Vang menighets fond	0	0	0	0	0	0
MVA refusjon inneværende års investeringstiltak	-700 000	-400 000	-500 000	-500 000	-700 000	-700 000
SUM inntekter	-4 950 000	-3 100 000	-4 100 000	-3 300 000	-3 700 000	-3 700 000
Sum utgifter	4 950 000	3 100 000	4 100 000	3 300 000	3 700 000	3 700 000
Prosjektledelse - egeninnsats	150 000		0	0	0	0
Sum samlet investeringstiltak	4 800 000	3 100 000	4 100 000	3 300 000	3 700 000	3 700 000
Egenkapitaltilskudd						
Sum egenkap tilskudd	0	0	0	0	0	
Kontor og IKT utstyr						
Innkjøp av nye PC og IKT utstyr	0	0	150 000	100 000	0	100 000
HMS/sikkerhetstiltak (etter vernerunde)						
Utfasing av lysrør - overgang til miljøvennlige lyskilder.	0		200 000	200 000	0	0
Nytt brannvarslingssystem i Domkirken og Storhamar kirke	200 000	0	0	0	500 000	0
KIRKER						
Utskifting av lysstoffrør alle kirker	90 000				0	

DOMKIRKEN						
Rehab. Orgel; Entreprenør / finans. nytt orgel	0	0	0	0	0	0
Webstyrt varmestyring	0	0	0	0	0	0
Ny belysning av orgelfasade	50 000	0	0	0	0	0
Nye benkeputer	0	0	0	0	0	0
Bytte støyene senelyskastere	0	0	0	0	0	0
Innkjøp klappestoler	0	15 000	0			
Ombygging gallerirekkverk	75 000	75 000	0	0	0	0
Vaske og male kirkebenker	0	0	100 000	500 000	0	0
Installere nye varmekilder (varmepumper?)		300 000				
Belysning skip (for dirigent/flygel/orgel)		100 000				
Oppruste utearealer ved Domkirken, asfaltering	0	400 000	0	0	0	0
HC tilpassing i kor	0	100 000	0	0	0	0
Renovering teppefall; slitasje og saltgjennomslag	0	0	400 000	400 000	400 000	0
Utfasing av halogen - overgang til miljøvennlige lyskilder LED.	0	0	0	0	0	0
VANG KIRKE, sum						
Rehabilitering av vinduer/dører (tilstandsrapport)	1 880 000	1 880 000	1 000 000	0	0	0
Skifertak, løse heller skiftes/bytte		100 000				
Utfasing av halogen - overgang til miljøvennlige lyskilder LED.	0	0	0	0	0	0
Mur klokketårn (tilstandsrapport)	150 000	150 000	0			
LED belysning i koret i Vang kirke	0	0	0	0	0	0
Webstyrt varmestyring	0	0	0	0	0	0
Ny belysning skip	80 000	150 000	0	0	0	0
Utskifting av takrenner (tilstandsrapport)	0	70 000	0	0	0	0
Universell utforming /rampe til koret	0	100 000	0	0	0	0
Anskaffelse av nytt teppe/løper i kirkerommet	0	0	0	0	200 000	0
Pusse opp orgelfasade				100 000	100 000	0
Lydanlegg		50 000	200 000			
Belysning galleri/orgel						150 000

Vaske og flekkmale kirkebenker (sitteflate og rygg)	0	0	0	200 000	0
Orgel - ekstra spillepult foran v/koret	0	0			650 000
Kirkeloft - fjerne plast og isolere loft				0	
ØVRE VANG KIRKE, sum					
Rehabiliter skifertak kirkebygg	0	0	0		0
Rehabilitering av trapp/HC inngang	0	0	0	0	0
Webstyrt varmestyring	0	0	0	0	0
Utfasing av halogen - overgang til miljøvennlige lyskilder LED.	0	0	0	0	0
Renovering av sakristi	0	0	0	0	0
Utskifting av takrenner	0	0			
Rehabiliter vinduer/dører Øvre Vang, prosjektering	50 000	0	0	100 000	1 300 000
Bytte ut varmeovner		0	450 000	100 000	0
STORHAMAR KIRKE, sum					
Ombygging til miljøvennlige lyskilder LED.	0	0	0	0	0
Møbler til menighetssal	0	0	150 000	0	0
Tilrettelegging av innkjøring/parkering	0	200 000	0	0	0
Nytt gulv, fjerne legge nye fliser					700 000
Fjerning av gulvfliser kirkerom inkl. nytt gulv	0	0	0	0	0
Oppføring tilbygg og nytt kjøkken	0	0	0	0	0
VANG KIRKESTUE, sum					
Webstyrt varmestyring	0	0	0	0	0
Utfasing av halogen/lysstoffrør - overgang til miljøvennlige LED.	0	70 000	0	0	0
Nye møbler	0	0	0	0	0
Utvendig maling	150 000	130 000	0	0	0
KLOKKERGÅRDEN VANG, sum					
Asfaltering av parkeringsarealer	0	0	0	0	0
Utvendig maling	80 000	80 000	0	0	0
Overtagelse skoleområde - opprusting park. Arealer	0	0	0	500 000	0

Maling av gang/trappegang	0	0	0	0	0
Møbler / inventar -oppussing, maling utvendig	0	0	0	0	0
KIRKEKONORET					
Male utvendig bygning	0	0	0	0	0
Møbler Kirkekontoret	0	0	0	0	0
Maskiner, transportmidler m. utstyr, sum					
Traktor	0	0	0	0	0
Anskaffelse Kompaktlaster, gressklippere, minigraver	0	0	100 000	0	0
Annet utstyr, mannskapsbiler – 2 stk	750 000	300 000	0	500 000	0
Utskifting av minigraver			600 000		
KIRKEGÅRDSPARKER, bygg og anlegg					
Nye kjøleroms aggregat i Øvre Vang og Vang	0	0	0	0	0
Asfaltering av vei Øvre Vang	0	0	0	0	0
Asfaltering av vei v/kirkestue Vang + rep.	0	0	0	0	0
Avfallskasser og vannposter	25 000	20 000	10 000	10 000	0
Reparere mur mot riksvei Vang	0	0	200 000	0	0
Sikkerhetsbeskjæring av trær	0	0	0	0	0
Verneplan; opparbeidelse og etablering	0	0	0	0	0
Varmepumpe bårhus/garasje Vang	30 000				
Varmepumpe bårhus/garasje Øvre Vang	40 000	0	0	0	0
GRAVLUNDSUTVIDELSE					
Etablering av navnet minnelund Vang / Øvre Vang	400 000	0	200 000	200 000	0
KREMATORIUM, sum					
Webstyrt varmestyring	0	0	0	0	0
Rehabilitering kjeller / ombygging kjøleceller /kjølerom	700 000	0	0	200 000	0
		700 000			
Personalfasiliteter; nye garderober for omkledding, dusjer, vaskerom, lager, m.m	50 000	50 000	600 000	0	0
Utfasing av halogen - overgang til miljøvennlige lyskilder LED.	0	0	0	0	0
LAGERBYGG; kirkeinventar					
Oppussing, leie, "kjøp"	0	0	0	690 000	300 000

Prosjekter som krever ekstraordinær finansiering

Prosjekter - ekstraordinær kommunal finansiering.	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033
Nye gravarealer - Opparbeidelse /etablering på Hol /Stavsberg / annet sted - må være ferdig i 2035!				5 000 000	5 000 000	10 000 000
Storhamar kirke – anskaffelse nytt kirkeorgel			2 000 000	2 000 000		
Storhamar kirke - tilbygg for utvidelse av kjøkken						1 200 000
Gravplasser – mannskapsbiler – 2 stk (2033)						800 000
Gravplasser – utskifting av gressklippere / annet utstyr	300 000	300 000	300 000			
Domkirken - vask/rens og maling av vegger						500 000
Utvidelse av minnelunder på gravplassene				400 000		
SUM investeringstiltak som mangler finansering	300 000	300 000	2 300 000	7 400 000	5 000 000	12 500 000

Investeringsplanens samlede kostnader 2024-2033

Linje 1 er tiltak som har finansering med 2,5 mill. investeringsramme pr år (prisjustert hvert 4.år)
 Linje 2 er tiltak og behov som krever ekstraordinære bevilgninger.
 Linje 3 er summert alle tiltak.

	2 024	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033
1	3 800 000	4 100 000	3 300 000	3 350 000	3 450 000	3 450 000	3 250 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
2	0	0	0	500 000	300 000	300 000	2 300 000	7 400 000	5 000 000	12 500 000
3	3 800 000	4 100 000	3 300 000	3 850 000	3 750 000	3 750 000	5 550 000	10 900 000	8 500 000	16 000 000
Totalt for hele perioden 2024 – 2033	63 500 000									

Bispede og folkekirke i et kulturelt sentrum

Den norske kirke i Hamar og Vang står i en lang tradisjon av kirkelig tjeneste og tilstedeværelse i byen og kommunen vår. Kirkestedene og ansatte i begge sokn bidrar til livskvalitet, forankring, tradisjonsforvaltning, kulturliv, omsorg og engasjement for byens og kommunens innbyggere gjennom hele livet. Lokalkirken er kirke for dem som bor her, og ikke bare et medlemsbasert trossamfunn. De mange kirkelige møtestedene har tilbud til mennesker i alle aldre og uavhengig av livssituasjon. Kirkebyggene er sterkt knyttet til folks opplevelse av identitet og lokal tilhørighet.

Byen er bispede, og det legges vekt på at Domkirken fylles med gudstjenester av ulik art, kirkemusikalsk utfoldelse og et rikt og variert kulturtilbud, og at den holdes publikumsåpen. I alle våre fire kirker er det høy aktivitet med møtepunkter og arrangementer, der samhandling mellom ansatte og frivillige, musikk og foreningsliv er sentralt. Både gudstjenestearbeid, diakoni, kirkemusikk og undervisning frembringer verdifullt frivillig engasjement.

Vang kirke som gjerne omtales som Hedmarkskatedralen ble bygget i 1810, fungerte som bispedømmets hovedkirke under byggingen av Hamar domkirke i årene 1864-1866. Storhamar kirke er en typisk «arbeidskirke» bygget i 1975 og tilpasset et mer sosialt bruksmønster, mens Øvre Vang kirke er bygd i tømmer først på 1900-tallet og med datidens dugnadsånd.

HOVEDANSVARET som følger kirkelig fellelsråd ...

Ansaret for ressurser for kirkelig virksomhet og som gravplassmyndighet i Hamar og Vang med forvaltningsansvar for kirkegårder i kommunen:

- Bygging, drift og vedlikehold av kirker og utearealer, inventar, gravplasser og krematorium
- Å ivareta gravplassforvaltning for hele befolkningen med tilrettelegging uavhengig av tro og livssyn.
- Drifte kirkekontor (inkludert prestekontorer).
- Å skaffe lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsundervisning,
- Å ivareta fullt arbeidsgiveransvar for ansatte og HMS-ansvar for hele virksomheten (inkl. prestetjenesten)
- Å forvalte en samlet økonomi av tilskudd fra kommune og stat og øvrige inntekter.

VIRKSOMHETENS SJEL er et begrep som kan benyttes om humankapitalen i en organisasjon. I Den norske kirke er dette vår viktigste ressurs. Det er menneskenes egenskaper, kunnskaper, ferdigheter, holdninger, kapasitet, vilje, motivasjon m.m. som skaper verdi og kan gi utvikling.

DIAKONI er et særlig viktig innsatsområde for Dnk. I Hamar og Vang er diakoni med særlig tilbud til ungdommer som faller utenfor et satsningsområde i tillegg til besøkstjeneste, aktivitets- og samtalegrupper, møtearenaer for vanskeligstilte og samhandling med kommunale institusjoner:

Trossamfunnsloven (tidl. kirkeoven)

Fra 1. januar 2017 ble Den norske kirke opprettet som et eget rettssubjekt. Som følge av dette er det gjort endringer i den statlige finansieringen av Den norske kirke, mens den kommunale finansiering av kirkebygg og kirkelig virksomhet videreføres gjennom den nye trossamfunnsloven av 1.01.2021. De økonomiske forpliktelsene og relasjonen mellom kommune og kirke videreføres som tidligere og er utdypet i rundskriv fra Barne- og familiedepartementet og sendt til alle kommuner 3.12.2020.

Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven).

«Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå».

Gravferdsloven – gravplassforvaltning

Fellestrådet er gitt ansvar og oppgaver etter «Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd». Kirkelig fellestråd er gravplassmyndighet i kommunen og skal forvalte virksomheten til beste for alle mennesker uavhengig av tro- og livssyn. Gravplassene er soknets eiendom, hvis ikke annet følger av særskilt rettsgrunnlag. Det skal til enhver tid finnes tilstrekkelig antall gravplasser i kommunen som tilsvarer 3 % av befolkningen. Gravplassene i kommunen innfrir dette kravet pr 2022 sett alle graver under ett.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra millioner av mennesker i land over hele verden. Bærekraftsmålene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikhet og klimaendringer.

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (*Leaving no one behind*). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Eksempel på ekskluderte grupper er mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk.

Et hovedmål i arbeid med HØP og budsjetter som trossamfunn og forvaltningsorgan, er å utnytte alle tilgjengelige ressurser slik at flest mulig bærekraftsmål oppfylles: Noe mål handler om pengebevilgninger, andre handler om krevende politiske beslutninger, andre igjen handler om å endre holdninger, tradisjoner og rutiner.

Biskopens gudstjenesteforordning

Utgiftsdekningen skal i hht Trossamfunnsloven (tidl. kirkeloven § 15), gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at sokneråd og fellestråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Kirkesokn og fellestråd

I Hamar kommune er det to kirkesokn i Den Norske Kirke, Hamar og Vang. I hvert kirkesokn har soknerådet (menighetsråd) virksomhetsansvar for gudstjenesteliv i alle kirker, kirkemusikk, diakoni og undervisning/trosopplæring. Kirkelig fellestråd er sognenes fellesorgan og tillagt avgrensede oppgaver på vegne av sognet. Rådet består av fire representanter fra soknerådene, en fra kommunestyret og en fra biskopen. Fellestrådet er arbeidsgiver for ansatte og skal forvalte kirkebygg og gravplasser, samt sikre tilstrekkelig arealer for gravlegging. Fellestrådet er offentlig gravplass myndighet og skal ivareta administrative oppgaver for den samlede virksomheten.

Kirkelig fellesråd har etter lovverket ansvar for:

- Administrative og økonomiske oppgaver på vegne av Hamar sogn og Vang sogn
- Å utarbeide mål og planer for kirkelig virksomheten i kommunen,
- Å ivareta gravplassforvaltning gjennom ansvaret som gravplassmyndighet
- Å fremme samarbeid mellom menighetene
- Å ta hånd om interessen til soknene i forhold til kommunen

Fellesrådet skal bidra til at Den norske kirke kan:

- Betjene mennesker med tilstedeværelse og samtale ved alle kirkelige handlinger.
- Utvikle diakonal innsats og opprettholde besøkstjeneste i hjem og institusjon.
- Styrke kirkemusikalsk aktivitet og produksjon for barn og unge.
- Lage gode møtepunkter for undervisning og samtale med konfirmantene.
- Styrke oppfølgingen av frivillige i kirkelig arbeid og rekruttering av nye mennesker gjennom synliggjøring av oppgaver.
- Utvide kirkemusikalsk produksjon i bispedømmets hovedkirke, domkirken.
- Finne løsninger for å holde kirken mer åpen for besøkende.
- Understøtte med tilstrekkelig administrativ hjelp.
- Framdrift med vedlikehold og utvikling av kirker, gravplasser og krematorium.
- Utvikle god dialog med aktive lokale tros- og livssynsorganisasjoner.
- Utvikle egen arbeidsgiverorganisasjon og tilføring av kompetanse.

Stillinger – årsverk og finansiering

Kommunens tilskudd til drift i 2023 er på kr 17 657 000. Lønnsbudsjettet i inneværende år for stillinger er kr 15 995 000. Dette gir en prosentandel på 90,5%. Utviklingen i prosentandelen i forhold til reduksjon to ganger i driftstilskudd siden 2016 er slik:

- Før reduksjon i tilskudd i 2021 – 85 %
- Før reduksjon i tilskudd i 2016 – 81 %.

Stilling	Finansiering fra stat eller kommune	Stillings %
1 Kirkeverge	Kommune	100 %
2 Driftsleder; bygg og anlegg	Kommune	100 %
3 Personalleder	Kommune	100 %
4 Saksbehandler – prost	Kirkerådet	50 %
/fellesråd og menighetsadm.	Kommune	50 %
5 Sekretær menighet Hamar	Kommune	50 %
6 Menighetssekretær Vang	Kommune	100 %
7 Konsulent gravplassadm.	Kommune	100 %
8 Arbeidsleder gravplass	Kommune	100 %
9 Fagarbeider gravplass	Kommune	100 %
10 Fagarbeider gravplass	Kommune	100 %
11 Fagarbeider gravplass	Kommune	60 %
12 Fagarbeider gravplass (vakanse pr. 2024)	50 % kommune	100 %
13 Fagarbeider gravplass	Kommune	30 %
14 Kateket	Kirkerådet	100 %
15 Menighetspedagog	Kirkerådet	100 %
16 Menighetsarbeider	Kirkerådet	40 %
17 Kantor	Kommune	100 %

18	Kantor	Kommune	100 %
19	Kantor	Kommune	100 %
20	Organist (vakant pr 2024)	Kommune	80 %
21	Barnekorleder	Kommune	40 %
22	Diakon	Kommune	100 %
23	Kirketjener	Kommune	100 %
24	Kirketjener	Kommune	100 %
25	Kirketjener	Kommune	100 %
26	Kirketjener	Kommune	60 %
27	Kirketjener	Kommune	5 %

Antall årsverk: 22,85

Lønnskostnadene for kommunefinansierte stillinger fordeler seg slik på tjenesteområder:

➤ Gravplassforvaltning inkl. prosjektledelse	kr 4 450 000
➤ Kirkemusikk	kr 3 725 000
○ Barnekor	kr 245 000
➤ Kirketjeneste	kr 3 200 000
➤ Administrasjon	kr 2 810 000
➤ Diakoni	kr 830 000

Kostnadene på varer og tjenester fordeler seg omtrentlig slik:

➤ Husleie, forbruk, informasjon, opplæring, gravstell, drivstoff, Renovasjon, velferdstiltak m.m.	3 850 000
➤ Strøm, Kremasjonsavgift, forsikringer	3 480 000
➤ IKT, regnskap, revisjon, leasing, årskontroll, vedlikehold, avgifter kommune og annet	2 450 000

Virksomhet, drift og aktiviteter

Utvalgte aktiviteter og målområder:

- **Gudstjenester og kirkelige handlinger** gjennomføres som en viktig puls ukentlig året gjennom.
- **Besøkstjeneste:** det gjennomføres 330 timelange besøk i Hamar og Vang av frivillige medarbeidere og diakon.
- **Lindrende enhet** Prestrud får regelmessig besøk av diakon. Samtaler med alvorlig syke og pårørende. Samtale og veiledning for ansatte.
- **Sorggrupper/samtaler:** Det har vært 2 sorggrupper gjennom året og ukentlige samtaler med mennesker i krise og sorg etter dødsfall av nære pårørende.
- **Fellesskapsbyggende tiltak:** Ukentlige tilbud; Trim og vaffeltreff, strikkekafe, yoga for alle i Hamar og Vang, ukentlig lunch-konsert. Middagssamling en gang pr. måned i to av kirker.
- **Internasjonalt arbeid:** Innsamling av penger i flere arrangementer involverer engasjerte ungdommer til Kirkens nødhjelps bistandsarbeid og til ulike misjonsprosjektet i Thailand m.fl.

- **Rusomsorg:** Samarbeid om Hamartiltakene. Ukentlig besøk på barmsenteret mfl.
- **Musikk-kafé og gudstjenestelig samling** for psykisk utviklingshemmede en gang pr. mnd.
- **Folketonemesse, gospelmesse, jazzmesse, Orgelklang i Vang, Spill for galleriet.** Dette er ulike arrangementer i et bredt kirkelig - og kulturelt tilbud for å skape møtepunkter i kirkene.
- **Lokale kor** utfordres til å bidra som forsangere og musikkinnslag i gudstjenester: Vang sangforening, Hamar gospelkor, Collegium Vocale, kulturskolen, Toneheim m.fl.
- **Prosjektkor med kirkemusikalsk profil** og å arrangere allsangkvelder med ulike tema. Prosjektkoret gjennomfører ett hovedprosjekt i året.
- **Inviterende samarbeid med barn og unge, amatører og profesjonelle utøvere** til å delta i alle kirkene.
- **Samarbeid med Øvre Vang sangkor, lokale musikere og sangere, samt kulturskolen** om bidrag i gudstjenestene.
- **Hamar domkor** har to større årlige konsertproduksjoner i og planlegger ellers deltagelse i gudstjenester og ved ulike markeringer, konfirmasjoner og høytider ellers.
- **Konsertserien "Pipekonserter"** holdes til inntekt for nytt orgel i domkirken og lokale utøvere utfordres til å bidra.
- **Ukentlig "Orgelmeditasjon med lunch"**. Kirkemusikk og diakoni samarbeider tverrfaglig med en ramme av musikk og tekstlesning omkring et sosialt møtepunkt med servering.
- **Andakter i** institusjoner i Hamar /Vang holdes i gjennomsnitt en gang pr. uke.
- **190 ungdommer har meldt seg til konfirmantopplegg.** Dette gjennomføres med leiropphold, periodevis undervisning, samt sosiale møtepunkter.
- **Sju konfirmasjonsgudstjenester** holdes i alle kirkene over fire helger i mai/juni hvert år.
- **Babysang og småbarns sang.** Ukentlig i Storhamar kirke og i Kirkestua i Vang.
- **Andre samlinger for barn og unge** er lagt til rekke for alle aldersgrupper fra 4-år til 11år.
- **«Aktivitetsdagene» i august samler over 100 barn** over de tre planleggingsdagene som SFO i offentlig skole har i august rett før skolestart. Under «Aktivitetsdagene» bruker vi mye av de ressursene vi har i egen stab og våre egne ungdomsledere.
- **Ledertrening** gjennomføres hvert år for ungdommer som har avsluttet konfirmasjonstiden og som har lyst til å være aktive i kirkelig arbeid. De utfordres til å gå inn i ansvarsoppgaver i aktiviteter for barn og unge.

Hamar kirkelig fellesråd, 2. mai 2024

Solveig Seem, sign.
fellesrådsleder

Daniel Flugstad, sign.
kirkeverge

Vedtak:

Hamar kirkelige fellesråd vedtar Handlings- og økonomiplan for ny periode 2025-2028 for drift og investering etter drøfting og innspill om prioriteringer med menighetsråd i Hamar og Vang i fellesmøte 2. Mai 2024.

Fellesrådet ber kirkevergen å sende komplett HØP 2025 – 2028 til Hamar kommune for behandling.